

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr.

VLAAMS GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, voor wie optreedt de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, met kabinet te 1000 Brussel, Martelaarsplein 7,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. _____, advocaat bij het Hof van Cassatie,
met kantoor te _____ waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

I.

verweerder.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 15 januari 2018.

Eerste advocaat-generaal heeft op 11 augustus 2022 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

(...)

Derde onderdeel

1. Overeenkomstig artikel 7, § 1, Logiesdecreet 2016 kan de exploitant van een erkend toeristisch logies vrijwillig voor zijn toeristisch logies een comfort-classificatie aanvragen, zoals bepaald door de Vlaamse regering.

Volgens artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies moet een toeristisch logies dat op de toeristische markt wordt aangeboden met de benaming hotel, naast de voorwaarden vermeld in artikel 5, voldoen aan de bijkomende openings- en uitbatingsvoorwaarden, vermeld in bijlage 2, die bij dit besluit is gevoegd.

Krachtens artikel 21, eerste lid, van dit besluit, zoals gewijzigd bij besluit van 6 maart 2020, kan de minister per benaming vermeld in artikel 7 tot en met 9, 11 en 13, de classificatienormen bepalen voor het comfort dat wordt geboden aan de logerende toeristen.

Krachtens het derde lid van die wettelijke bepaling worden de toeristische logies, vermeld in artikel 7, 9, 11 en 13 van dit besluit geclassificeerd in vijf niveaus, die in sterren worden uitgedrukt.

Uit het geheel van die bepalingen volgt dat de minister aan een erkend hotel een comfortclassificatie kan toekennen die wordt uitgedrukt in sterren.

2. Overeenkomstig artikel 12, § 1, 2°, Logiesdecreet 2016 kan een administratieve geldboete van 250 tot 25.000 euro worden opgelegd aan de exploitant van een toeristisch logies die wederrechtelijk gebruik maakt van een comfortclassificatie als vermeld in artikel 7, § 1, of die wederrechtelijk de indruk geeft te beschikken over een comfortclassificatie op grond van dit decreet.

3. Het onrechtmatig gebruikmaken van de benaming hotel op zich, zonder vermelding van enige comfortclassificatie, is geen inbreuk waarbij de uitbater wederrechtelijk gebruik maakt van een comfortclassificatie als vermeld in artikel 7, § 1, of waarbij hij wederrechtelijk de indruk geeft te beschikken over een comfortclassificatie op grond van het Logiesdecreet 2016.

Het onderdeel dat geheel ervan uitgaat dat het onrechtmatig gebruik van de benaming hotel onder het Logiesdecreet 2016 eveneens een wederrechtelijk gebruik uitmaakt van een comfortclassificatie, berust op een onjuiste rechtsopvatting.

Het onderdeel faalt naar recht.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 841,33 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter , als voorzitter, sectievoorzitter

, en de raadsheren ,

en in openbare rechtszitting van 14 oktober 2022 uitgesproken door sectievoorzitter , in aanwezigheid van eerste advocaat-generaal

, met bijstand van griffier .

VERZOEKSCHRIFT TOT CASSATIE

Voor : het **VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse Minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, met kabinet gevestigd te 1000 Brussel, Martelaarsplein 7,

eiser,

bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester , ondertekenende advocaat bij het Hof van cassatie, wiens kantoor gevestigd is te , bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan,

Tegen :

verweerder.

*

*

*

Aan de heren Eerste Voorzitter en Voorzitter, de dames en heren Raadsheren in het Hof van cassatie,

Hooggeachte heren en dames,

Eiser heeft de eer het arrest d.d. 15 januari 2018 van het hof van beroep Antwerpen (B1 kamer, recht doende in burgerlijke zaken – A.R. nr.), gewezen op tegenspraak tussen partijen, aan Uw toezicht te onderwerpen.

De feiten en voorgaanden van de zaak zijn, volgens de vaststellingen van het bestreden arrest en de stukken waarop Uw Hof vermog acht te slaan, de volgende.

1. Verweerder baatte in Antwerpen een restaurant met bed & breakfast uit.

Die exploitatie was meermaals voorwerp van handhavingsprocedures wegens inbreuken op het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies (hierna Logiesdecreet 2008).

Aldus legde de secretaris-generaal van het departement Internationaal Vlaanderen op 23 april 2015 aan verweerder een administratieve geldboete op van 10.800 EUR wegens het niet-vergund zijn van de exploitatie, alsmede tevens wegens het onrechtmatig gebruik van de benaming "Hotel", zijnde feiten die inbreuken uitmaken op artikel 3 van het Logiesdecreet 2008.

2. Verweerder tekende beroep aan tegen voormelde beslissing.

Bij vonnis van 25 mei 2016, besliste de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, dat de opgelegde administratieve geldboete voldeed aan de door verweerder betwiste vereisten van redelijkheid en proportionaliteit. De rechtbank wees dan ook diens beroep af als zijnde ongegrond.

3. Tegen dat vonnis stelde verweerder hoger beroep in. Eiser stelde zijnerzijds incidenteel beroep in.

Bij het bestreden arrest, besliste het hof van beroep Antwerpen, middels toepassing van de retroactieve werking van de mildere strafwet, dat er geen juridische grondslag meer voorhanden was om de aangevochten administratieve geldboete op te leggen. Het verklaart dienvolgens het hoger beroep van verweerder gegrond en, opnieuw oordelend, heft het hof van beroep de in de aangevochten administratieve beslissing opgelegde administratieve geldboete op.

Het incidenteel beroep van eiser wordt ongegrond bevonden en eiser wordt veroordeeld tot de kosten van beide aanleggen.

* * *

Tegen dat arrest voert eiser een enig cassatiemiddel aan.

ENIG MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen en algemeen rechtsbeginsel:

- Artikel 7, inzonderheid 1, van het Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955, hierna EVRM;
- Artikel 15, inzonderheid 1, van het Verdrag van 19 december 1966 inzake burgerrechten en politieke rechten, opgemaakt te New York en goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981, hierna BUPO;
- Artikel 149 van de Grondwet;

- Artikel 2 van het Strafwetboek;
- Artikelen 2, inzonderheid 9°, 3, inzonderheid § 6, en 22, inzonderheid § 1, 5°, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies, zoals in voege vóór de opheffing ervan door artikel 17 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies, hierna Logiesdecreet 2008;
- Artikelen 7, inzonderheid § 1, en 12, inzonderheid § 1, 2°, van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies, hierna Logiesdecreet 2016;
- Artikelen 7, 20 en 21 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies, hierna Uitvoeringsbesluit;
- Het algemeen rechtsbeginsel houdende de terugwerkende kracht van de Strafwet.

Aangevochten beslissing en motieven:

Het bestreden arrest verklaart het incidenteel beroep van eiser toelaatbaar maar ongegrond; verklaart het hoger beroep van verweerder toelaatbaar en gegrond en, op nieuw oordelend, heft de in de bestreden beslissing van 23 april 2015 opgelegde administratieve geldboete op en veroordeelt eiser tot de kosten van beide aanleggen.

Wat de feiten betreft, wordt in het bestreden arrest, met uitdrukkelijke herneming van de overwegingen van de eerste rechter (arrest, p. 2), het volgende vastgesteld:

“Op 23 april 2015 legde de secretaris-generaal van het departement (IV) (...) aan (verweerder) voor de derde maal een administratieve geldboete op van € 10.800,00 wegens het niet-vergund zijn van de betrokken uitbating enerzijds en het wederrechtelijk gebruik van de beschermde benaming ‘Hotel’ anderzijds. (...)” (beroepen vonnis, p. 2).

Het bestreden arrest steunt de beslissing tot opheffing van de aan verweerder opgelegde administratieve geldboete op volgende motieven:

“In hoofddorde werpt (verweerder) op dat, naar analogie met het algemeen rechtsbeginsel ‘nulla poena sine lege’ (...), opgenomen in artikel 2 van het Strafwetboek, aan (verweerder) geen administratieve geldboete meer kan worden opgelegd. Aangezien artikel 17 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristisch logies, de vergunningsplicht van het decreet van 10 juli 2008 houdende het toeristisch logies afschafte, zou er geen juridische grondslag meer voorhanden zijn om een administratieve geldboete op te leggen.

(Eiser) voert hiertegen aan dat artikel 2 van het Strafwetboek niet zomaar naar analogie kan worden toegepast op administratieve geldboeten. (...) Bovendien zouden aan (verweerder) ook in het kader van het nieuwe decreet administratieve geldboeten kunnen worden opgelegd voor de inbreuken die hem verweten worden.

Het hof oordeelt dat dit laatste argument van (eiser) alvast niet kan aanvaard worden.

Uit de bestreden beslissing van 23 april 2015 blijkt dat aan (verweerder) een administratieve geldboete wordt opgelegd van 10.800,00 EUR wegens het schenden van artikel 3 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristisch logies. (...)

Niet betwist is dat dit artikel werd opgeheven. Er is geen vergunningsverplichting meer voorzien in het nieuwe logiesdecreet.

De bewering van (eiser) dat 'de feiten in kwestie nog steeds kunnen leiden tot het opleggen van een administratieve geldboete' op grond van artikel 4 van het nieuwe logiesdecreet dat een aantal voorwaarden voor de uitbating van een toeristisch logies bepaalt en artikel 12, § 1, 1° van dit decreet dat de mogelijke sancties in geval van niet-naleving van die voorwaarden vastlegt, kan het hof niet aanvaarden. De boete werd hier opgelegd wegens schending van artikel 3 van het oude logiesdecreet en niet op grond van het oude artikel 4, dat de onder het oude logiesdecreet geldende voorwaarden voor de uitbating van een toeristisch logies bepaalt, waarvan de niet-naleving wordt gesanctioneerd in artikel 22 § 1, 3° van dit decreet. (...)

Uit voormeld algemeen beginsel van strafrecht (de terugwerkende kracht van de mildere strafwet)/ bepalingen van het EVRM (artikel 7.1) volgt dat wanneer een nieuwe strafwet dezelfde aangelegenheid regelt als een wet die zij opheft, het feit gepleegd onder gelding van de opgeheven wet enkel strafbaar blijft, voor zover dit feit ook door de nieuwe wet als misdrijf wordt aangemerkt en strafbaar gesteld is. (...)

Uit al hetgeen hieraan voorafgaat volgt dat (verweerder) geen administratieve geldboete meer kan worden opgelegd voor de hem in de bestreden beslissing van 23 april 2015 ten laste gelegde feiten, nu deze bij het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristisch logies niet meer strafbaar worden gesteld" (arrest, p. 4-7).

Grieven:

(...)

Derde onderdeel:

Artikel 3, § 6, van het Logiesdecreet 2008 hield voor de exploitant van een toeristisch logies het verbod in om, zonder als dusdanig te zijn vergund of aangemeld, zijn toeristisch logies aan te bieden onder de benaming van een categorie als vermeld in artikel 2, 8° tot en met 12° van datzelfde decreet, met inbegrip van een subcategorie ervan of een benaming, afgeleide benaming, term, vertaling of schrijfwijze die voor verwarring zou kunnen zorgen.

Artikel 2, 9°, van het Logiesdecreet 2008 betreft de categorie hotel.

Artikel 22, § 1, 5°, van het Logiesdecreet 2008 voorziet dat een administratieve geldboete van 250 tot 25.000 € kan worden opgelegd aan de exploitant van het toeristisch logies dat wederrechtelijk gebruik maakt van een benaming als vermeld in artikel 3, § 6.

Artikel 7, § 1, van het Logiesdecreet 2016 bepaalt dat de exploitant van een erkend toeristisch logies vrijwillig een comfortclassificatie kan aanvragen, zoals bepaald door de Vlaamse Regering.

Uit de samenlezing van de artikelen 7, 20 en 21 van het Uitvoeringsbesluit maakt onder meer de benaming hotel of een afgeleide benaming, term, vertaling of schrijfwijze ervan deel uit van de comfortclassificatie.

Artikel 12, § 1, 2°, van het Logiesdecreet 2016 bepaalt dat een administratieve geldboete van 250 tot 25.000 € kan worden opgelegd aan de exploitant van een toeristisch logies die wederrechtelijk gebruik maakt van een comfortclassificatie als vermeld in artikel 7, § 1, of die wederrechtelijk de indruk geeft te beschikken over een comfortclassificatie op grond van dit decreet.

Het bestreden arrest dat na, mede middels herneming van de overwegingen van de eerste rechter, te hebben aanvaard dat de aan verweerder op grond van artikel 6 van het Logiesdecreet 2008 opgelegde administratieve geldboete ook gesteund was op het wederrechtelijk gebruik van de benaming "hotel", niettemin beslist dat die geldboete niet meer kan worden opgelegd omdat de ten laste gelegde feiten niet meer strafbaar zijn gesteld door het Logiesdecreet 2016, schendt de artikelen 7, inzonderheid § 1, 12, inzonderheid § 1, 2°, van het Logiesdecreet 2016, 7, 20 en 21 van het Uitvoeringsbesluit. Het schendt tevens, voor zoveel als nodig, ook de artikelen 2, inzonderheid 9°, 3, inzonderheid § 6, en 22, inzonderheid § 1, 5°, van het Logiesdecreet 2008.

OPMERKINGEN:

(...)

1. Het derde onderdeel ligt in het verlengde van het tweede onderdeel.

Het bekritiseert het bestreden arrest in het bijzonder wat betreft de beslissing aangaande het niet meer strafbaar zijn onder het Logiesdecreet 2016 van het

wederrechtelijk gebruik van de benaming hotel; feit waarvan wordt vastgesteld dat het mede de grondslag vormde van de beslissing, waarbij aan verweerder de bestreden administratieve geldboete werd opgelegd.

OM DIT MIDDEL EN DEZE OVERWEGINGEN,

besluit de ondertekenende advocaat bij het Hof van cassatie, voor eiser, dat het U moge behagen, hooggeachte heren en dames, het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en de partijen naar een ander hof van beroep te verwijzen en als naar recht over de kosten uitspraak te doen.

Brussel, 12 november 2018